

PARS II.

De Sma. Eucharistia ut Sacrificio.

DIVISIO GENERALIS.

PRAEAMBULUM. De natura Sacrificii.

- CAPIUT I. De existentia Sacrificii eucharistici.
 — II. De're oblata in Sacrificio eucharistico.
 — III. De actione Sacrificii eucharistici.
 — IV. De excellentia et virtute Sacrificii Missae.
 — V. De efficientia et valore Sacrificii Missae.

PRAEAMBULUM.

De natura Sacrificii

175. **Dico I.** Sacrificium est quoddam signum sacram.

Prob. 1.º D. Thomas (1) ait: «Oblatio Sacrificii fit ad aliquid »significandum. Significat autem Sacrificium, quod offertur exterius, interius spirituale sacrificium, quo anima se ipsam offert »Deo.» S. Augustinus (2) etiam: «Sacrificium visibile, ait, »invisibilis sacrificii sacramentum, id est, sacram signum est.»

2.º Ratio est: Sacrificium est quidam externus actus, ex. gr., animalis occisio, ad colendum Deum ordinatus. Sed quod ad Dei honorem perficitur est signum sacram: ergo. *Min.* patet: in primis est quid sacram talis actus, cum Deo sit dicatus, seu consecratus: deinde est quoddam signum; nam qui alium colit, eo ipso significat se aliquam excellentiam in eo agnoscere.

176. **Corollarium.** Sacrificium est signum ad placitum.

Nam nullus actus natura sua significat, quod divinam recognoscimus excellentiam, nostramque subjectionem. Ait D. Thomas: «In oblatione sacrificii non pensatur pretium occisi pecoris.

(1) 2. 2 q. 85, a. 2.—(2) *De civit. Dei*, l. 5, c. 5.

»sed significatio, qua hoc fit in honorem summi Rectoris totius »universi» (1). Unde Judaei Christum occidentes non obtulerunt Sacrificium; non enim in testimonium, seu significationem divinae excellentiae, id egerunt.

177. **Dico II.** Significat Sacrificium in Deo supremam excellentiam et dominium; in homine autem recognitionem talis excellentiae et debitam subjectionem.

Patet ex verbis relatis D. Thomae in praecedenti Coroll. Etiam Augustinus (2): «Sacrificium certe nullus hominum »est, qui audeat dicere, deberi, nisi Deo. Multa de cultu divino »usurpata sunt, quae honoribus deferuntur humanis... Quis vero »sacrificandum censuit, nisi ei quem Deum aut scivit, aut putavit, »aut finxit?»

Confr. Est Sacrificium supremus actus religionis: ergo et summus cultus. Sed cultus est significatio excellentiae illius qui colitur, et subjectionis ejus qui colit; ergo Sacrificium significat summam Dei excellentiam, et summam hominis subjectionem.

178. **Dico III.** De necessitate actionis, quae est sacrificium, est, ut sit oblatio alicujus rei permanentis Deo facta.

1.º Quod sit oblatio. Secundum Scripturas, idem est sacrificare, ac offerre Sacrificium: sic (3) *Pontifex constituitur in iis quae sunt ad Deum, ut offerat dona et sacrificia*. Deus autem, praescribens Abrahae offerre sacrificium, dixit (4): *Tolle filium tuum... atque offeres eum in holocaustum*. Si ergo sacrificare, seu sacrificium facere, est offerre; necesse est, ut actio sacrificativa in oblatione alicujus rei consistat.

2.º Rei permanentis. Oportet enim differre ab aliis actionibus externis ad cultum Dei ordinatis, quae analogice tantum sacrificium appellantur, ut *orationes, laudes*, etc. Sed nisi esset Sacrificium oblatio alicujus rei permanentis, non differret ab illis actionibus: etenim ejusmodi referuntur ad Dei cultum et sunt religionis actus: ergo oportet ut per sacrificium Deo res aliqua ab actibus transeuntibus distincta offeratur.

179. **Dico IV.** In Sacrificio sunt duo accurate distinguenda, res et actio.

Praeter subjectivam significationem Sacrificii, quam sacrificans mente concipit, in ipso sacrificio, seu oblatione rei, duo continentur: *res*, et *actio* per quam offertur. Res est quae materia sacrificii:

(1) 2. 2 q. 85, a. 2.—(2) *De civit. Dei*, l. 10, c. 4.—(3) *Hebr.* V, 1.—(4) *Gen.* XXII, 2.

actio autem, per quam offertur, est veluti forma; quia determinat illam ad esse hostiae seu oblationis.

Insuper res, seu materia sacrificii, potest considerari vel ante actionem, vel post: ante actionem est v. gr. animal vivum; post actionem, animal occisum. In utroque statu solet res appellari *Victima*, *hostia*, *materia Sacrificii*: tamen proprie non ita vocatur, nisi post actionem; tunc enim res est proxime, immediate et formaliter oblata et sacrificata, hostia, et sacrificium, seu *Factum sacrum*.

180. **Dico V.** Non omnis oblatio est Sacrificium, sed illa tantum quae fit cum aliqua rei oblatione immutatione.

D. Thomas explicat (1), quo differant oblatio et sacrificium. «Sacrificia proprie dicuntur, quando circa res Deo oblatas aliquid fit; sicut quod animalia occidebantur, panis frangitur, comeditur, et benedicitur... Oblatio autem directe dicitur, cum Deo aliquid offertur, etiamsi nihil circa ipsum fiat: sicut dicuntur offerri denarii vel panes in altari, circa quos nihil fit.»

S. Paulus (2) ait de sacerdote, quod *offerat dona et sacrificia*: aliud proinde est donum offerre, aliud sacrificium.

Theophilactus (3) dicit: «Sacrificium est, quod est per sanguinem aut ignem; oblatio autem ex fructibus, et sine sanguine, aut igne, aut alia immutatione fit.» Idem quoque docuit Isidorus, (*Etymolog.* l. 6, c. 19).

Nota. Qualis et quanta requiratur immutatio rei, ut fiat sacrificium, non una est AA. sententia.

181. **Dico VI.** Ministrum Sacrificii debere esse legitimum.

1.º Omnis Sacerdos mediator Dei et hominum existit, ad offerenda sacrificia pro peccatis; *nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur a Deo tanquam Aaron* (4). Et sane quomodo potest quis esse mediator ex parte Dei, nisi hoc munus Deus ei committat? Quomodo ex parte hominum, nisi eorum vicem accipiat?

2.º Lex, sacerdotium et sacrificium sunt ad invicem connexa, ut docet Apostolus (ibid. c. VII). Sed lex a legitimo debet esse legislatore: ergo a pari sacrificium et minister sacrificii legitime constitui debent. Denique, omnis oblatio debet esse accepta ei cui exhibetur; sed talis esse nequit nisi legitime perficiatur: ergo.

182. **Dico VII.** Multiplex esse potest, sacrificium.

1.º Ex parte *rei oblatæ*. Cum animal offerebatur, appellabatur *Hostia*, vel *Victima*: cum vero fructus terrae, *Immolutio*: cum autem liquores, nomen erat *Libatio*.

(1) 2. 2. q. 85, a. 3, ad 3.—(2) Hebr. V, 1.—(3) In c. VIII ep. ad Hebr.—(4) Hebr. V, 4.

2.º Ratione *actionis*. Si sacrificium cum rei occisione fiebat, dicebatur *Cruentum*; sin vero, *Incruentum*, ut illud Melchisedech. Cum res comburebatur, erat *Holocaustum* (*ἑλοσάωστον*), seu totaliter combustum: si partim victima cremabatur, partim a sacerdote absumebatur, *Hostia pro peccato*: si autem et ab offerente pars consumebatur, erat *Hostia pacifica*.

3.º Ratione *finis*. Aliqua sacrificia ad solam Dei summam excellentiam profitendam ordinabantur, quod fiebat *Holocaustis*: alia ad peccata expianda, et erant *Hostiae pro peccato*: quaedam offerebantur ad finem alius virtutis, et vocabantur *Hostiae pacificae*. Quae si referebantur ad gratias pro beneficiis agendas, erant *Sacrificium laudis*; si ad nova impetranda, *Impetratorium*, vel *Propitiatorium* vocabantur sacrificium.

183. **Corollarium.** Sacrificii nomine, in sensu proprio, venit externa et sensibilis actio, qua res aliqua ita Deo offertur, ut legitimo ritu in Dei cultum a legitimo ministro immutetur.

CAPUT I.

De Existentia Sacrificii eucharistici.

ARTICULUS I.

De existentia Sacrificii in Ecclesia.

THESIS I.

In Ecclesia Christi datur verum ac proprium Sacrificium.

Haec thesis est de fide catholica.

184. Prob. I. Trident. Concilium definivit (1): «Si quis dixerit, in Missa non offerri Deo verum et proprium sacrificium: anath. sit.» Et alibi: «Deus et Dominus noster... sacerdotem secundum ordinem Melchisedech se in aeternum constitutum declarat, Corpus et Sanguinem suum sub speciebus panis et vi-

(1) Sess. XXII, can. 1, et cap. 1.